

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobců: **a) JUDr. J. N., b) J. N.**, oba zastoupení JUDr. Tomášem Pohlem, advokátem se sídlem Šafaříkova 1, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství, Ústřední pozemkový úřad**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 2. 10. 2003, č. j. 59 Ca 78/2003 - 40,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 2. 10. 2003, č. j. 59 Ca 78/2003 - 40, **se z r u š u j e** a věc **se mu v r a c í** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci (dále „stěžovatelé“) včas podanou kasační stížností ze dne 17. 10. 2003 a doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 11. 5. 2006, brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, kterým byla odmítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústředního pozemkového úřadu (dále jen „žalovaný“) ze dne 10. 7. 2003, č. j. 15274/2003/H-7170. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatelů (a dále J. Glasrové, D. Štěpánové, L. Reslové, B. Sýkory a J. Mencla) proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu v Jablonci nad Nisou ze dne 14. 2. 2003, č. j. 9002/70/03. Citovaným rozhodnutím byl schválen návrh komplexní pozemkové úpravy v k. ú. O. u J., zpracovaný firmou G., s. r. o.

Krajský soud napadeným usnesením odmítl podanou žalobu z toho důvodu, že předmětná správní rozhodnutí vyplývají z občanskoprávních vztahů, neboť přímo upravují otázky vlastnictví nemovitostí. Jedná se totiž o rozhodnutí vydaná podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a v případě stěžovatelů, kteří namítali rušení vlastnického práva v souvislosti s cestou sousedící s jejich pozemkem,

je tak zřejmé, že tato práva mají svůj původ v občanskoprávním vztahu. Proto soud žalobu odmítl jako nepřipustnou podle ustanovení § 68 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) s tím, že stěžovatelé mohou ve lhůtě jednoho měsíce proti napadenému rozhodnutí žalovaného podat žalobu v občanskoprávním řízení podle ustanovení § 244 občanského soudního řádu k okresnímu soudu.

Stěžovatelé v kasační stížnosti uplatňují důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a namítají tak nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Tvrzenou nezákonnost napadeného usnesení krajského soudu odůvodňují tím, že rozhodování o návrhu komplexní pozemkové úpravy podle zákona č. 139/2002 Sb. souvisí nejen s vlastnickými otázkami spadajícími do oblasti občanskoprávní, nýbrž také s veřejnými subjektivními právy dotčených fyzických a právnických osob. Konkrétně se jedná o veřejné subjektivní právo zakotvené v čl. 35 odst. 1, 3 Listiny základních práv a svobod, tzn. o právo na příznivé životní prostředí. V daném případě totiž dostala přednost opatření související s vybudováním komunikační sítě (zejména pro potřeby podnikatelských subjektů) před opatřeními ekologického charakteru. Důsledkem navržené rekonstrukce předmětné cesty by byl zvýšený provoz a tím i vyšší produkce znečišťujících látek a došlo by k porušení stabilizační funkce místního ekologického systému.

Proto stěžovatelé navrhuji napadené usnesení krajského soudu zrušit.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Jak vyplývá ze shora předestřené, v projednávané věci je učiněna spornou otázka věcné příslušnosti a pravomoci soudů oprávněných k přezkumu rozhodnutí žalovaného podle zákona č. 139/2002 Sb. ve spojení se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. V daném případě byla totiž aplikována kompetenční ustanovení § 19 písm. a) a § 20 písm. b) zákona č. 139/2002 Sb. Přitom je třeba vycházet z toho, že podle ustanovení § 2 cit. zákona se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako nezbytný podklad pro územní plánování. Podle ustanovení § 4 odst. 1 tohoto zákona se pozemkové úpravy provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav. Z ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb. dále plyne, že rozhodnutí pozemkového úřadu o provedení pozemkových úprav přezkoumá na návrh účastníka soud.

Nejvyšší správní soud dále pro stručnost odkazuje na usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 4. 2. 2005, sp. zn. Konf 108/2004 (č. 601/2005 Sb. NSS), podle něhož „příslušný vydat rozhodnutí o žalobě proti rozhodnutí Ústředního pozemkového úřadu o schválení jednoduché pozemkové úpravy podle zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, je soud ve správním soudnictví.“ Obdobně tento zvláštní senát usnesením ze dne

28. 12. 2004, č. j. Konf 120/2003 (č. 508/2005 Sb. NSS) vyslovil právní názor, podle něhož „příslušným rozhodnout o žalobě proti rozhodnutí o přechodu vlastnických práv podle ustanovení § 9 odst. 6 zákona č. 284/1991 Sb. je soud ve správním soudnictví.“

K tomu je nutno uvést, že citované judikáty se sice výslovně vztahovaly ještě k zákonu č. 284/1991 Sb., nicméně tento zákon byl s účinností k 1. 1. 2003 zrušen a obsahově nahrazen právě zákonem č. 139/2002 Sb. Právní názory vyslovené v těchto usneseních lze proto plně použít i na postup podle zákona č. 139/2002 Sb. [V usnesení sp. zn. Konf 108/2004 zvláštní senát ostatně na úpravu obsaženou v zákonu č. 139/2002 Sb. výslovně odkazuje.] V obou citovaných usneseních se totiž zvláštní senát přiklonil k tzv. zájmové teorii rozhraničení veřejného a soukromého práva. Jestliže tedy zákon jasně vymezuje veřejný zájem na provedení pozemkových úprav (srov. obdobnou dikci ustanovení § 2 zákona č. 284/1991 Sb. a § 2 zákona č. 139/2002 Sb.) a správní orgán zasahuje do vlastnických práv autoritativním způsobem, přičemž předmětem soudního řízení není samotná otázka vlastnického práva, jedná se o věc náležející do pravomoci soudů ve správním soudnictví.

Protože Nejvyšší správní soud plně respektuje autoritu zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. a v zájmu předvídatelnosti soudního rozhodování neshledal racionální důvod se od shora předestřeného právního názoru jakkoliv odchýlit, nutně dospívá k závěru, že přezkum rozhodnutí žalovaného v projednávané věci rovněž spadá do věcné působnosti a pravomoci správního soudnictví.

Nejvyšší správní soud tedy shledal, že napadené usnesení, vycházející z právního názoru opačného, je nezákonné ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Proto napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, v němž je podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. To v posuzovaném případě zejména znamená, že krajský soud je věcně příslušný k projednání podané žaloby v této věci v rámci výkonu správního soudnictví, musí však zároveň uvážit svoji místní příslušnost.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. místně příslušný krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. srpna 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu